

Matuszewski, Adam

"Mumifikacja ciała ludzkiego w świetle historii obyczajów i nauk medycznych",
Ryszard Witold Gryglewski, Kraków
2005 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 51/2, 302

2006

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gdzie Maryja, matka Boża, doznaje szczególnego kultu, jest zrozumiałe, że obok motywu Chrystusa – Aptekarza musiał po pewnym czasie pojawić się symbol Maryi jako Aptekarki. Jest ona przedstawiona w grafice dr K. Kmiecica jako Królowa Nieba z koroną i aureolą świętości. W jednym ręku trzyma wagę a w drugim pistel nad moździerzem – atrybuty pracy aptekarza. Ten pierwszy wizerunek Maryi jako aptekarki łączy się z tradycyjnym symbolem Chrystusa – Aptekarza w motywacji ich niebiańskiej mocy dla ratowania zdrowia poprzez leki. Wyraża myśl, że tylko interwencja Matki Bożej i łaska Chrystusa sprawiają, że zwykły lek staje się cudownym źródłem zdrowia”.

Zaprzyjaźniona z Jadwigą Brzezińską farmaceutka, mgr Irena Kałaur, która zajmuje się szczególnie postacią Chrystusa jako Aptekarza, została przez artystę, Krzysztofa Kmiecica, obdarowana ekslibrisem z nowocześnie wyrażoną postacią Chrystusa – Aptekarza. Mianowicie na planie krzyża w środku zarysowana jest głowa Chrystusa w aureoli, a na czterech częściach krzyża usytuowane jest repozytorium z naczyniami i utensyliami aptecznymi.

Bogactwo ikonografii *Sacrum w aptekarstwie* jest tak ogromne, że z wielkim skupieniem można wiele razy oglądać te piękne, mistrzowsko wykonane obrazy.

Jadwiga Brzezińska
(Kołobrzeg)

Noty recenzyjne

Ryszard Witold Gryglewski: *Mumifikacja ciała ludzkiego w świetle historii obyczajów i nauk medycznych*. Kraków 2005 Ryszard Witold Gryglewski, 250, nlb. 1s. , bibliogr.

Praca składa się z pięciu części. W dwóch pierwszych autor przedstawił procesy zachodzące w ciele ludzkim po śmierci z punktu widzenia nauk medycznych oraz sposoby jego traktowania w różnych tradycjach kulturowych. Trzy ostatnie części zostały poświęcone opisowi dawnych i współczesnych praktyk mumifikacyjnych. Przy omawianiu wyżej wspomnianej problematyki autor starał się ukazać związki zachodzące pomiędzy działaniami wynikającymi z wierzeń religijnych a czynnościami mającymi źródło w racjonalnych przesłankach oraz ukazać wpływ realnych doświadczeń na formowanie wierzeń religijnych i wpływ tych ostatnich na praktyki pogrzebowe.